

Sygnatura akt I C 1228/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2017r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Marek Dziwiński

Protokolant: Aneta Bącal

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 czerwca 2017r. w K.

sprawy z powództwa Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko K. W.

o uchylenie obowiązku wypłaty renty

I powództwo oddała,

II zasądza od strony powodowej Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz pozwanego K. W. kwotę 3.634,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1228/16

UZASADNIENIE

Strona powodowa Towarzystwo (...) S.A. w W. wniosła o uchylenie obowiązku wypłaty renty na rzecz pozwanego K. W. wynikającej z pkt. II wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 10 maja 2012 r., sygn. akt I C 1326/11, kwoty 1 000,00 zł miesięcznie, płatnej do dnia 10. każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami od dnia zwłoki w płatności każdej z rat, a także o zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, że nastąpiła zmiana stosunków uzasadniających powództwo o uchylenie zasądzonej renty, gdyż obecnie pozwany ma 26 lat, a przewidywany termin zakończenia studiów to lipiec 2016 r. Ponadto strona powodowa wskazała, że pozwany osiągnął samodzielność życiową bowiem uzyskał wykształcenie umożliwiające mu podjęcie zatrudnienia (ukończył studia I stopnia) i wykonuje pracę, gdyż jest zatrudniony na pływalni krytej (...) we W. jako ratownik wodny.

Pozwany K. W. na rozprawie w dniu 14 czerwca 2017 r. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 10 lutego 2012 r. Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze, sygn. akt I C 1326/11, zasądził od strony pozwanej na rzecz K. W. rentę alimentacyjną w wysokości 1 000,00 zł miesięcznie, płatną do dnia 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami od dnia zwłoki w płatności każdej raty, z tego powodu, że matka K. W. zginęła w następstwie obrażeń doznanych w wypadku komunikacyjnym, którego sprawca był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej.

/okoliczności bezsporne/

K. W. ur. (...) rozpoczął studia na kierunku turystyka, z których po połowie roku zrezygnował. Podjął następnie licencjackie studia na Akademii Wychowania Fizycznego, które ukończył, jednak w trakcie ich trwania nie zdał jednego egzaminu i musiał powtarzać rok. Później rozpoczął uzupełniające studia magisterskie, które trwają 2 lata. W 2016 r. miał wyznaczony termin obrony pracy magisterskiej, jednakże jego promotor miał nawrót choroby, w wyniku której zmarł. W związku ze zmianą promotora musiał zmienić temat pracy magisterskiej.

/Dowód:

- zaświadczenie z 20.04.2017 r. k. 56;

- zeznania świadka A. W. złożone na rozprawie w dn.14.06.2017 r. e-protokół rozprawy od 00:09:30 do 00:28:07 k. 82-83;

- zeznania pozwanego złożone na rozprawie w dn.14.06.2017 r. e-protokół rozprawy od 00:29:53 do 00:43:08 k. 83/.

W okresie od stycznia 2015 r. do lutego 2015 r. K. W. pobierał świadczenie rentowe w wysokości 700,70 zł brutto, w marcu 2015 r. 761,70 zł brutto, od kwietnia 2015 r. do lutego 2016 r. 712,70 zł brutto, w marcu 2016 r. 718,41 zł brutto, od kwietnia 2016 r. do lipca 2016 r. 714,41 zł brutto, we wrześniu 2016 r. wypłacone z wyrównaniem za sierpień 2016 r. 1428,82 zł brutto, od października 2016 r. do listopada 2016 r. 714,41 zł brutto.

/Dowód: pismo ZUS k. 69/.

W 2015 r. K. W. pracował przez 2 miesiące jako ratownik za co otrzymywał wynagrodzenie w kwocie 3 tys. zł brutto. W 2016 r. przez niecały miesiąc rozwoził pizzę we W. za co zarobił 700 zł. Pozwany jest obecnie studentem II roku, semestru 4, 2-letnich studiów stacjonarnych II stopnia kierunku wychowanie fizyczne na Akademii Wychowania Fizycznego we W.. Przewidywany termin ukończenia studiów określono na dzień do 29.09.2017 r. Powtarza 4 semestr studiów. W tym roku w lipcu ma bronić pracę magisterską. Obecnie mieszka z dziewczyną i płaci czynsz w wysokości 300,00 zł, a także opłaca rachunki, ponosi wydatki na wyżywienie, transport, ubranie.

/Dowód:

- zaświadczenie z 20.04.2017 r. k. 56,

- zeznania pozwanego złożone na rozprawie w dn.14.06.2017 r. e-protokół rozprawy od 00:29:53 do 00:43:08 k. 83,

- zeznania świadka A. W. złożone na rozprawie w dn.14.06.2017 r. e-protokół rozprawy od 00:09:30 do 00:28:07 k. 82-83/.

Sąd zważył co następuje:

Ustaleniu stanu faktycznego sąd dokonał w oparciu o zeznania pozwanego, zeznania świadka A. W., a także o zgromadzone dokumenty, których autentyczność nie została w toku postępowania podważana tj. zaświadczenia z uczelni i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Poza sporem pozostawał fakt, że strona powodowa wypłacała pozwanemu comiesięcznie rentę alimentacyjną począwszy od 2011 r. Rozstrzygnięcia wymagało ustalenie, czy nastąpiła zmiana stosunków uzasadniająca pozbawienie pozwanego prawa do renty.

Zgodnie z przepisem art. 446 § 2 k.c. osoba, względem której ciążył na zmarłym ustawowy obowiązek alimentacyjny, może żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody renty obliczonej stosownie do potrzeb poszkodowanego oraz do możliwości zarobkowych i majątkowych zmarłego przez czas prawdopodobnego trwania obowiązku alimentacyjnego. Takiej samej renty mogą żądać inne osoby bliskie, którym zmarły dobrowolnie i stale dostarczał środków utrzymania, jeżeli z okoliczności wynika, że wymagają tego zasady współżycia społecznego. Art. 907 § 1 k.c. stanowi, że przepisy działu niniejszego stosuje się w braku przepisów szczególnych także w wypadku, gdy renta wynika ze źródeł pozaumownych. Dalej w myśl § 2 tego artykułu jeżeli obowiązek płacenia renty wynika z ustawy, każda ze stron

może w razie zmiany stosunków żądać zmiany wysokości lub czasu trwania renty, chociażby wysokość renty i czas jej trwania były ustalone w orzeczeniu sądowym lub w umowie. W tym zakresie istnieje odesłanie do przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, a dotyczy to obowiązku alimentacyjnego i okresu jego trwania. Zgodnie z art. 133 §1 k.r.o. rodzice są obowiązani do świadczenia alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie. Przepis ten nie wskazuje na żadną sztywną datę, ani też nie odnosi się do wieku uprawnionego. Przesłanką jest tylko możliwość samodzielnego utrzymania się przez dziecko, a ta okoliczność dotyczy całokształtu sytuacji rodzinnej i majątkowej uprawnionego, bez względu na jego wiek. W prawie polskim odrzucono koncepcję automatycznego wygaszania obowiązku alimentacyjnego już z chwilą osiągnięcia przez dziecko pełnoletności, jednakże rodzicom przyznaje się uprawnienie do uchylenia się od wykonania obowiązku alimentacyjnego w razie zagrożenia nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub w braku starań dziecka o osiągnięcie życiowej samodzielności. Sytuacja taka ma miejsce na przykład gdy pełnoletnie dziecko, już przygotowane do pracy, zaniedbuje studia, z własnej winy nie zdając egzaminów. W tym zakresie na uwagę zasługuje orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 08 sierpnia 1980r., III CRN 144/80, które stanowi, iż rodzice nie są obowiązani dostarczać środków utrzymania dziecku, które, będąc już przygotowane należycie do wykonywania przez nie odpowiedniego zawodu, podejmuje dla podniesienia swych kwalifikacji dalsze kształcenie się, ale w studiach się zaniedbuje, nie robi należytych postępów, nie otrzymuje obowiązujących zaliczeń, nie zdaje w terminie przepisanych egzaminów, zwłaszcza, jeżeli z własnej winy powtarza lata studiów i wskutek tego nie kończy studiów w przewidzianym programowym czasie.

Przesłanką żądania zmiany wysokości lub czasu trwania renty jest zmiana stosunków, a ciężar dowodu - zgodnie z treścią art. 6 k.c. - spoczywa na stronie powodowej. Zmiana stosunków musi nastąpić po dacie ustalenia uprawnienia do renty. Orzekając o zmianie, sąd bierze pod uwagę wszelkie okoliczności dotyczące sytuacji osobistej i majątkowej stron umowy oraz okoliczności obiektywne, w tym też istotny spadek zmiany siły nabywczej pieniądza.

Przenosząc analizowane rozważania na grunt niniejszej sprawy należy zauważyć, że nie nastąpiła zmiana stosunków uzasadniająca pozbawienie K. W. prawa do renty. Pozwany w dalszym ciągu uczy się na Akademii Wychowania Fizycznego we W.. Jako rzecz powszechnie akceptowaną należy przyjąć, że w ostatnich latach okres edukacji młodych ludzi się wydłużył, a co za tym idzie w późniejszym wieku wchodzi w okres samodzielnego utrzymywania się. Przewidywany termin ukończenia przez pozwanego studiów określono do dnia 29.09.2017 r. Opóźnienie w ukończeniu edukacji na poziomie wyższym spowodowane było zmianą decyzji o wyborze kierunku studiów, czego nie można przecież pozwanego pozbawić. Brak postępów w nauce i w konsekwencji nie uzyskanie promocji na kolejny rok studiów nie był szczególnie rażący, zwłaszcza w kontekście trudnej sytuacji rodzinnej pozwanego po śmierci matki. Natomiast nie złożenie egzaminu magisterskiego w przewidywanym wcześniej terminie wynikała z przyczyny obiektywnej jaką była śmierć jego promotora. W tym zakresie zarówno zeznania pozwanego jak i świadka A. W. oceniono jako wiarygodne. Sam pozwany oraz jego ojciec ujawnili przecież, że dodatkowo K. W. rozwoził pizzę.

Odnosząc się natomiast do powoływanej przez stronę powodową okoliczności zarobkowania przez K. W. tj. wykonywania przez niego pracy ratownika wodnego, należy wskazać, że w toku postępowania ustalono, że wykonywane prace ratownika wodnego oraz kierowcy pizzerii były jedynie zajęciami tymczasowymi, a zarobki tam osiągnane nie spowodowały znacznego polepszenia jego sytuacji materialnej. W tych działaniach należy upatrywać się raczej wykazanej przez K. W. przedsiębiorczości i inicjatywy.

Strona powodowa wnosila o zaświadczenie z uczelni pozwanego o jego zatrudnieniu, najpewniej chodziło tu o wspomniane wyżej zatrudnienie na basenie. Sąd zwrócił się do uczelni o wydanie takiego dokumentu, jednakże w piśmie tym uczelnia nie odniosła się do tej kwestii. Jak wynika z zeznań pozwanego, jego zatrudnienie na basenie przybrało formę umowy zlecenia, a zleceniodawcą była firma zarządzająca obiektem, a nie Akademia Wychowania Fizycznego. Sąd uznał te wyjaśnienia pozwanego za wiarygodne dlatego zaniechał uzyskiwania dalszych informacji z (...) we W..

Pozbawienie prawa do renty pozwanego powinno poprzedzać ustalenie, że przejawiał on szczególnie negatywne nastawienie do osiągnięcia samodzielności finansowej, a to nie zostało w postępowaniu wykazane. Mając zatem

na uwadze, że nie zaistniała zmiana stosunków uzasadniająca pozbawienie K. W. prawa do renty alimentacyjnej w punkcie I wyroku orzeczono o oddaleniu powództwa.

Orzeczenie o kosztach zapadło w oparciu o zasadę art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z którą strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do kosztów procesu pozwanego należało zaliczyć koszty zastępstwa adwokackiego – 3 600,00 zł oraz dwóch opłat skarbowych od pełnomocnictwa – 34,00 zł. Zasądzono wobec tego w punkcie II wyroku od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę 3 634,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.